

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatio Synoptica De Ivdiciis Ad Lib: II. Decretal:
Gregorii IX.**

**Herberstein, Ferdinand von
Tabarelli de Fatis, Donato Vincenzo**

Spirens., 1660

9. An legitimè citati ad ferendum testimonium comparere nolentes
compelli poßint, & qui?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11416

tati. 17. h. tit. Covar:pract: q. cap: 16. nu-
mer: 6. idque ob metum subornationis
testium: quamvis loquendo de publica-
tione hac, ea non sit de substantia pro-
cessus secundum communem sent. Gail:
lib: 1. observ: 105. num: 5.

9. Sed quid si testes legitimè ad feren-
dum testimonium citati comparere no-
lint, vel odio, vel timore, aut alia simili
de causa etiam præsentes testificari renu-
ant, an cogi poterunt? Respondeo compel-
li posse utroq; jure toto h. t. L. si quando.
cum Auth. seq: C. de testib: secundum fori
qualitatem, idq; vel captis pignoribus, vel
mulcta, vel per censuras. cap. 1. 2. & 5. h.
tit. Et quidem in causis non tantum civi-
libus cap: 1. 2. 6. & 7. h. t. sed etiam in cri-
minalibus, per cap. pervenit 4. & 5. cap. su-
per his cap. cum contra h. tit: etiamsi si quis
in testem vocatus jurasset se non testifica-
turum cit: cap. pervenit. quia cum tale
juramentum sit contra bonos mores,
(quatenus Reipublicæ perniciosum, pri-
vatis damnosum, si rei veritas occultetur)
non est obligatorium, ut constat ex cap: non
est obligatorium. de R: I. in 6. Dixi in te-

Item vocat⁹, quia extra eum casum jurans se non revelaturum secreta, si contraficiat perjurus efficitur. *Gail cit: obs: 100.* Neque obstat *cap. 3. h. t.* quia cum dicit testem monendum esse, & non urgendum transferendum testimonium, vult solūm non esse urgendum statim à principio, sed prius monendum, quia monitio præcedere debet coactionem. *cap. 1. h. t.* non autem prohibit quo minùs cogatur, si non proreat, *Gl. ibid:* Non etiā obstat *cap: 100. t.* quia ibi agitur de criminibus, quæ ipsi testibus objiciuntur, ut refert *Host: insum: t. n. 2.* Cæterūm non desunt, qui adferendum testimonium cogi non possunt, ut in primis Confessarii, quia illa non ut homo, sed ut Christi Vicarius scire intelliguntur. Præterea excipiuntur complures personæ, quæ enumerantur partim in *L. inviti 19. ff. de testib:* ut senes, valetudinarii, milites, qui cum Magistratu Reipublicæ causa absunt, vel quibus venire non licet partim in *can: si testes* §. item in lege *Jul: 4. q. 3.* inter quos sunt cognati, & agnati non quidem omnes, qui à latere se contingunt, & nullo communi potestatis p-

triæ vinculo tenentur: hi enim licet pos-
sint esse testes; non tamē adhuc cogi pos-
sunt, usq; ad septimum gradum, ut collig-
itur ex *citata L. 4.* nisi defectu testium a-
liunde veritas haberi non possit: quia tunc
favore eruendæ veritatis meritò cessant
eorum privilegia propter publicam utili-
tatem *cap. 1. h. t.* adeò, ut in Clericis quoq;
receptum sit, ut licet ad testificandum in
causis laicorum compelli nequeant, ta-
men deficientibus probationibus aliun-
de, cessante eorum prærogativa coram
suo Judice Ecclesiastico testificari debe-
ant. *Can: quanquam junc. Gl: 14. q. 2. vel eti-*
am coram seculari cum Superioris licen-
tia tamen Gail: obs: 100. n. 15.

TITULUS. XIII.

DEFIDE INSTRUMENTORVM.

C A S U S.

Rvdolphus Austriacus Noribergæ
quendam Hospitem seu diversi-
torem ab Advena accusatum, quod
depositas apud se ducentas argenti
marcas negaret, inter primarios Ur-

K 5 bis